

Proletari din toate țările, uniți vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român fiți gați!

Scînteia

Pionierului
ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 52 (612) * joi 15 august 1957 * 8 pag. 30 bani

CARNIVAL

Inceputul reportajului meu are nasul roșu, vopsit cu acuarele, și sprincene de vată. Nu trebuie să vă mirați; orice reportaj trebuie să înceapă cu ceva, iar acesta începe cu apariția în troleibusul care merge la Palatul pionierilor a lui Liviu, de la Școala medie nr. 22. Iar Liviu, duminica trecută, la orele 17, avea, în troleibuz, nasul vopsit cu acuarele, sprincenele dublate cu vată, și era îmbrăcat într-un costum de carnaval foarte fasticios, confecționat din mătase purpurie, strălucitoare.

— Incotro, băiete? l-a întrebat un pasager.
— La Palatul pionierilor. Avem carnaval acolo — și loc de tabără; Focul de tabără al „Scînteii pionierului”.
— Și nu ți-e cald așa... mascat?
— De loc. Mi-e teamă însă că asud și mi se șterge manșula.
— Poate că vrei să spui... machiajul?
— Da, da, chiar așa, machiajul!

Iozefini în primejdie

Programul artistic a început. După ce invitații au făcut un tur de vals pe terenul de sport, în sunetele fanfarei, iată că pe estradă apare prestigiatul Iozefini. Salutată cu aplauze, cunoscutul scamator își începe experiențele. Iată batista care se transformă, într-un ou, iată paharul năzdrăvan din care bei și nu se golește. Dar, ce-i asta? copiii rid, își dau coate; se pare că au observat ceva suspect în executarea experienței cu ziarul pe care scamatorul îl rupe în fișii pentru a-l desface apoi întreg în fața publicului. Publicul, de astă dată foarte observator, a băgat de seamă că numai o foaie fusese ruptă, scamatorul prezentând-o pe cealaltă asistenței... Atenție, maestre Iozefini, altfel ți se fură secretele!

Nichifor de pe Dudești

Unul dintre jocurile organizate în timpul carnavalului consta în prinderea cu undița a unor peștișori aflați într-un acvarium.

Cine prindea un peștișor într-un anumit număr de secunde, obținea drept premiu fie o pușcă de jucărie, fie o păpușă, fie o trusă de traforaj. Unul dintre concurenți își dădea atita silință, încît își ținea limba scoasă de un cot. Să tot fi avut vreo 8-9 ani acest concurent, care mi s-a recomandat „Nichifor, stau pe Dudești”. Cu un ochi urmărea cîrligul undiței iar cu altul se uita lung la trusa de traforaj. Din păcate, Nichifor de pe Dudești n-a avut noroc; n-a prins nici un peștișor.

— Dacă ași fi avut un viermișor în undiță era altceva...
Copiii izbucniră în ris:
— Viermișor? La ce? Tu n-ai observat că peștii sînt de... cauciuc?

Un binevoitor anonim

În Parcul Palatului se află un loc rezervat leagănelor de tot soiul. Aci se găsește un carusel cu vreo 20 de locuri. În după amiaza aceea, îl asaltau mai ales fetele.

Ei, dar caruselul nu se învîrtește de la sine, trebuia cineva să-l împingă. Fetele îi împingeau cu rîndul dar puțin și slab; se grăbeau să sară din mers într-însul. Atunci se apropie de carusel un băiat blond, slăbuț. Se uită pieziș și cam batjocoritor. Fetele se pregătiră să răspundă unei eventuale obrăznelii, dar nu avură prilejul. Blondul, cu un aer indiferent, se adresă fetiței care se opintea în carusel:

— Lasă-l. Suie-te și tu. Hai odată, dacă-ți spun!

Mai mult de frică, fetița se execută. Ridicînd din umeri, ea și cum ar fi spus „la nimic nu se pricep fetele astea” blondul începu să tragă el la carusel. Dar cu atita pricepere și viteză încît fetele începură să chiule de bucurie. Timp de vreo jumătate de oră se luptă blondul cu caruselul. Obosise. Era asudat. Și cînd te gîndești că el nu se suise nici o clipă... Dorind să fac cunoștință cu un asemenea băiat bun, de treabă, întreb cum îl cheamă dar, la fel de tăcut și zîmbind nedeslușit precum apăruse, dispăru în mulțimea de copii. Păcat, blondule! Ți-ai fi dat cu bucurie numele în gazetă.

Seara

S-a lăsat noaptea. Incepe partea cea mai așteptată; aprinderea marelui foc. Cîntecul de-a l aprinde revine câștigătorilor concursului de nație „Cupa Scînteii pionierului”.

Iată-l... Înalt pînă la cer, doritor și luminos, focul nostru dansează pe jăratec pocnind din castagnetele crengilor uscate. Îi privesc pe copii; le place, se simt bine. Vin din cartiere diferite, să vadă pentru intia oară dar se țin totuși pe după umeri. Minutat lucru, un foc de tabără. Ce farmec are de te face prieten cu toți cei care șed împreună cu tine în jurul său?

Focul strălucește din ce în ce mai puternic. Lumina lui zdrențuiește întunericul, alungă departe umbrele. Și, fără să vreau, în timp ce copiii încep să cînte, mi se pare că una din umbrele care fug cu repeziciune și se topește seamănă cu o făptură încoronată.

SANDU ALEXANDRU

Rezultate tehnice

Duminica trecută la Palatul pionierilor din București a avut loc finala pe țară a celei de a VII-a Ediții a Cuper „Scînteii pionierului la înot”.

Cred că despre numărul mare — peste 50 — al participanților și al copiilor veniți să-și susțină colegii sau, pur și simplu favoriții, nu mai e nevoie să spunem.

În urma concursului s-au înregistrat următoarele rezultate tehnice:

33 metri bras, fețe:
1. Radian Irina — București — 31,4 sec.
2. Cocis Elisabeta — Tg. Mureș — 35,2 sec.
3. Ghica Saffa — Galați — 37 sec.

33 metri bras băieți:
1. Malarciu George — București — 29,8 sec.
2. Flasch Gerhardt — Timișoara — 33 sec.
3. Kinces Elemer — Tg. Mureș — 34 sec.

33 metri liber, fete:
1. Trohanț Anca — București — 26,5 sec.
2. Simion Cristina — Constanța — 34,8 sec.
3. Botoș Iuditha — Tg. Mureș — 37 sec.

33 metri liber, băieți:
1. Ladner Robert — Timișoara — 21,9 sec.
2. Zager Miki — București — 22,8 sec.
3. Bordiș Ștefan — Tg. Mureș — 24,8 sec.

66 metri bras, fete:
1. Jordan Sanda — București — 1'01"2/10.
2. Mavre Gerbilde — Timișoara — 1'11"5/10.
3. Mititelu Victoria — Galați — 1'13".

66 metri bras, băieți:
1. Percea Victor — București 57 sec.
2. Maxim Constantin — 1'03"5/10.
3. Freund Iosif — Timișoara — 1'05".

66 metri liber, fete:
1. Tincoca Henriette — București — 46 sec.
2. Kiș Elisabeta — Tg. Mureș — 58,3 sec.
3. Bader Cristina — Timișoara — 1'00"4/10.

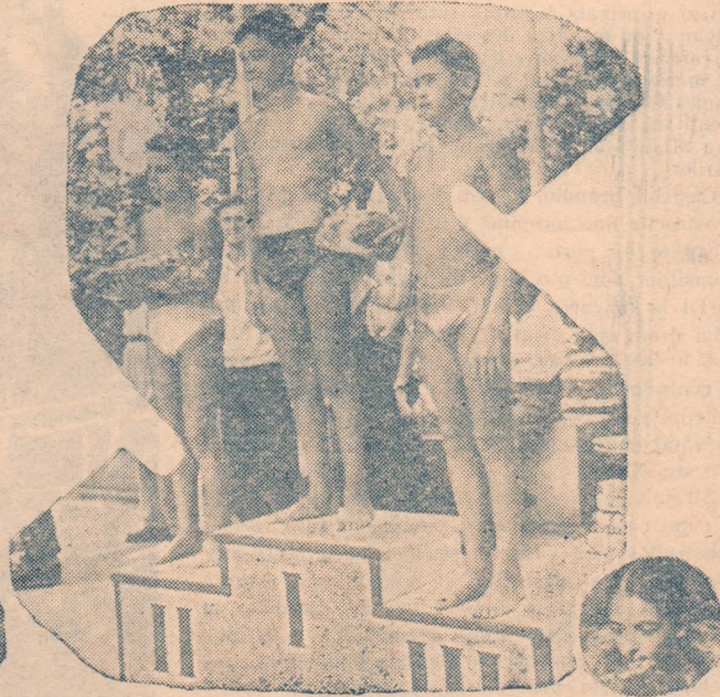
66 metri liber, băieți:
1. Götter Gerhardt — Timișoara — 49,5 sec.
2. Burduja Nicolae — București — 50,1 sec.
3. Maxim Constantin — Galați — 51,8 sec.

Ștafeta 4x33 m. mixtă:
1. București
2. Timișoara.
3. Galați
Reprezentativa Bucureștilor a obținut 68 p., urmată de Timișoara — cu 42 p. și Tg. Mureș — cu 37 p.

Cupa „Scînteii pionierului”

1. La 66 m liber, pioniera Tincoca Henriette din București l-a întrecut pe Götter Gerhardt din Timișoara — primul clasat în seria băieților cu o diferență de 3,5 sec. Timpul realizat de Tincoca este de 46,0 sec.

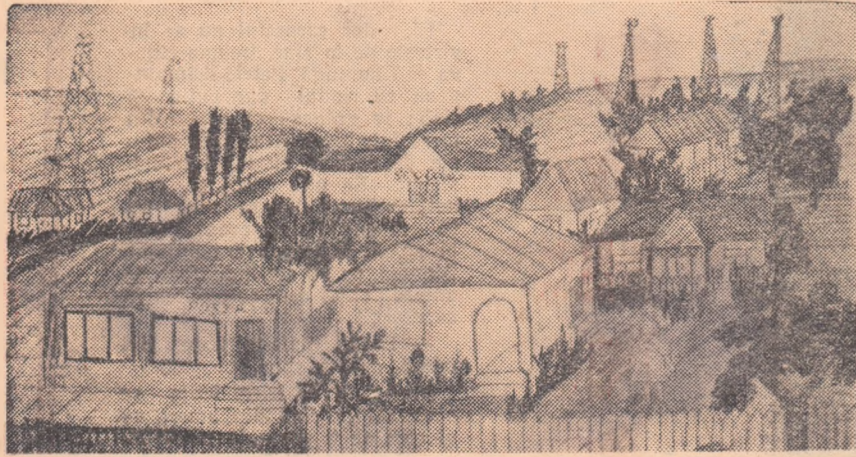
2. Pe cea mai înaltă treaptă a podului învingătorilor îl puteți vedea pe Ladner Robert. Timișoara, primul copil din țara noastră care a realizat în anul acesta cel mai bun timp pe distanța de 33 m. (21,9 sec).

3. Cupa „Scînteii pionierului”, după o întrecere vită disputată, a revenit tot pionierilor bucureșteni care, și în cea de a VII-a ediție s-au dovedit a fi cei mai buni. În numele pionierilor din București, cupa este primită de Zager Miki.

POȘTA săptămîinii

Strada pe care
locuiesc.
CIUFU MARIA
Băicoi—Cîmpina

De vorbă cu cititorii

Nici un lucru nu este mai scump decât prietenia.

În ultimul timp, m-am gândit mult la acest lucru, cu atît mai mult cu cît primesc zeci și sute de scrisori în care mi se spune: „Și eu, dragă Măriuca, vreau să fim prietene. Dar știu... prietene bune, sincere, care să ne spunem tot ce avem pe suflet”

Așa îmi scrie pioniera Tambulescu Mariana din Rotărești, raionul Focșani, Ionescu Theofinia din T. Severin, Callistra Gheorghii din Iași, Rotaru Elena din comuna Chetriș, raionul Bacău și mulți alții. (Bineînțeles că fiecare îmi cer fotografia, spunînd că mi le vor trimite și pe ale lor).

Eu cred în prietenia lor sinceră. Cred, pentru că scrisorile lor vorbesc despre lucrurile cele mai apropiate, care îi interesează și care se spun numai prietenilor apropiați. Îmi cer, cu multă încredere părerea.

Lupu Teodor, din Giurgiu, este un vechi corondanț al redacției și mi-e prieten bun. În ultima lui scrisoare îmi scrie: „Sînt fericit că mi-ai trimis atît de repede răspunsul. Trebuie să-ți spun însă că nu-l merit, deoarece am rămas corigent la limba romină și matematică”. Eu știu că Teodor rămăsese corigent încă înainte de a-mi scrie el. Dar i-am scris, tocmai pentru că sîntem prieteni buni, pentru că eu am încredere în el și trebuie să-l ajut. De altfel, chiar el îmi scrie: „Mi-e greu să învăț acum vara, cînd toți prietenii mei se joacă. Dar trebuie...”

Alexandrina Suciu, din Turda îmi povestește într-o scrisoare trimisă la concurs despre Irinche, o fată cu care e vecină. Irinche învăța greu și nu era prea prietenoasă. Dar Alexandrina a știut să se apropie de ea, să-i câștige încrederea, și, acum, cu cîtă căldură mi-a povestit despre mențiunea primită de prietena ei”.

Prietenia e un lucru mare. Se câștigă greu și se pierde ușor. Aș dori, foarte mult, dragi prieteni, să-mi scrieți despre prietenii voastre.

MĂRIUCA

Dragă Măriuca,

Sînt din Bacău, dar nu lusesem încă la hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Bicaz. Acum am fost împreună cu colegii mei într-o excursie. Am rămas cu toții impresionați de măreția acestei construcții. Am văzut locul, cum funcționează funicularul, barajul, tunelul și multe alte lucruri la fel de interesante. Aș vrea să le mulțumesc tovarășilor care ne-au explicat atît de frumos și cu răbdare toate aceste lucruri pe care noi le pricepeam greu. Dar nu știu cum îi cheamă. De aceea, te rog pe tine, dragă Măriuca, să le mulțumești tu în numele meu și al nostru, al tuturor.

L. DOREL
Bacău

O apă... „serioasă”

Tabăra noastră se află undeva la poalele munților Apuseni, nu departe de Virful Vlădesei. E școala copiilor de moși, construită acum doi ani. Niciodată nu am crezut că într-un sat atît de îndepărtat, în creierul munților, poate fi o școală atît de frumoasă.

În apropiere de tabără curge Dragonul, riu cu apa rece și limpede ca de cristal. Eu sînt pescar pasionat, dar în orașul meu nu-i nici o apă serioasă, în care să se poată pescui. Aici s-a înființat îndată un cerc de pescari. Nu vâ mai scriu despre bucuria mea cînd am prins primul pește. Numai premiul primit la sfîrșitul anului m-a mai bucurat atît de mult. Seara, în bucătăria taberei, frumos așezați în tăvi, se prăjeau 40 de pești. Era rodul muncii și destoiniciei noastre dintr-o zi.

27 iulie, Valea Draganului.

LAZOK GHEORGHE cl. a V-a

FRUNDAȘA ESTI PATRIA MEA

Castelul Bran

Înainte vreme, trecătoarea Predealului care face astăzi principala legătură între Muntenia și Transilvania, nu era prea des folosită. Drumul cel mare al carelor și oșt lor era prin Pasul Branului, situat în marea depresiune a Tării Birsei. Încă de prin anul 1200, cavalerii teutonici au construit numeroase cetăți sub munte pentru a apăra regiunile stăpînite sau aflate sub protectoratul lor, de năvălirile barbarilor.

Castelul Branului a fost clădit în vreo șase ani, construcția lui începînd din anul 1361. Spinările iobagilor au purtat grelele pietroaie iar frunțile oropsiților s-au plecat deseori sub poverile care au servit la ridicarea acestui bastion la trecerea marelui drum spre cetatea Brașovului. Cavalerii teutonici întemeiază acest punct strategic pentru paza și controlul trecătorii Branului și a întregului ținut, ridicînd pe col. na ce străjuiește drumul pasului un adevărat monument al artei arhitecturale medievale din sec. XIV.

Străjuit de șase mari contraforturi, cu metereze și numeroase trenuri de apărare, cu un turn special construit pentru vărsarea smoalei topite peste asediatorii ce se încumetau să ajungă sub zidurile castelului, Branul a rezistat tuturor atacurilor în decursul veacurilor. Fiind reconstituit în aripile care, au fost arse, dărîmte, în cursul asediilor, Castelul Bran este astăzi muzeu de cunoaștere a epocii feudale din țara noastră.

RADU DRAGOMIR

FRUNDAȘA ESTI PATRIA MEA

La Piscul Rîsului e zi de tîrg. Jenică Rusu, în clasa a VI-a, a venit și el cu mai mulți prieteni. Tot miîndu-se încoace și încolo, Jenică se pierdu de prieteni și începu să-i caute. Deodată, Jenică zări pe jos o poșetă. O ridică. Privi în jur. Oare nu l-a văzut cineva? Nimeni! Băgă poșeta în sin și o luă la fugă printre oameni, spre marginea tîrgului. Acolo o desfăcu cu sfială.

„Uite, ce de bani! se miră Jenică. Numai sute. I-a să-i număr: 100, 200,

Jenică hoțul! Jenică hoțul! Jeni... Și mai poartă cravata de pionier!

— Nu, nu se poate! Ca împins de un resort, Jenică luă poșeta în mînă și începu să alerge spre tîrg. Sări peste grămezile de zarzavat, ocoli tarabele cu măruntșuri și deodată se pomeni în fața lui cu secretarul U.T.M.-ului din sat.

— Bă... bădie Costică, uite ce am găsit eu, o poșetă. În ea sînt multe lucruri, un ceas, bani și... Se gîndi să nu spună

BRICEAGUL cu plăsele albastre

500... 765 lei. Gata, îmi cumpăr o bicicletă” — se gîndi el. Căutînd mai departe, dădu peste un ceas de mînă, o forfecuță și... un briceguș! Și încă ce briceguș, cu plăsele albastre! Ce frumos e bricegușul! „Ce să fac acum?” — se întrebă Jenică. Să duc poșeta acasă? S-o ascund? Da de ce s-o ascund? N-am furat-o, e norocul meu, am găsit-o... Poate păgubașa o caută. Și dacă-mi iau bicicleta, ce să spun acasă? O să întreb de unde am avut banii. Nu, asta nu se poate. Mai bine iau numai bricegușul ăsta, iar poșeta o arunc. Dar dacă o să mă vadă cineva cu el, ce-o să zică? De unde l-am cumpărat? Pe urmă s-ar putea să mă vadă chiar păgubașa, și-atunci? Mă vor arăta cu degetul: Uite-l pe Jenică hoțul!...”

nimic de briceag. Dar asta numai o clipă.

— ...și-un briceag cu plăsele albastre! Și Jenică răsuffă ușurat.

Bădia Costică se uită la Jenică, privi poșeta și-apoi luîndu-l de umăr îi spuse.

— Hai s-o ducem la tovarășul Trofin, directorul școlii... Apoi ne-om interesa cine-a pierdut-o.

Păgubașa s-a găsit pede. Era învățătoare: Marieta Adrijom, din satul vecin.

— Nu vă lipsește nimic, — îi spuse Jenică învățătoarei, întinzîndu-i poșeta. Aveți și banii, și ceasul, și bricegușul, știți... acela frumos, cu plăsele albastre.

— Îți mulțumesc, Jenică. Nu mai credeam s-o găsesc. Uite... ia ca amintire bricegușul acesta...

GH. FLEANCU

Sanda Doiniș

Sfintuța

— Fragmente din povestirea cu același titlu —

(continuare din nr. trecut)

În ziua aceea, în drum spre casă, oprindu-se la fiecare pas, să se minuneze sau să ceară deslușiri, Trică află de la Alecu o poveste pe care satul o știa de atâta vreme c-aproape o uitase. Iar Alecu o spunea, așa cum o înțelesese mintea lui de copil:

Ea stă cu maică-sa și cu bunică-sa. Și să nu crezi că o cheamă Sfintuța. Are alt nume. L-am știut și eu, de la școală — n-ai auzit? Citeodată o strigă doamna pe numele ei adevărat — da' mereu îl uit că toată lumea îi spune Sfintuța. A avut și tată, să nu crezi că n-a avut. Mama zice să era un om de treabă. Ei, pe vremea aceea erau săraci lipiți — mai săraci ca acum — și vai de capul lor cum au dus-o. Acum el, cu sărăcia se mai împăca, da' mai greu era cu ele. Cu soacră-sa și cu nevastă...

Aici, la mirarea zugrăvită pe chipul lui Trică, Alecu se grăbise să-i explice:

— Toată ziua cu crucea-n sin, toată ziua la praznice și la hramuri, la mănăstiri, că p-aiici primprejur, ai auzit și tu, sint o multime. O să mergem și noi la primăvară, cu școala, să le vizităm. Eu am fost astă vară cu ai mei și, drept să-ți spun, mă uitam la ele ca la poze.

— Spune de Sfintuța. — îl întrerupse Trică.

— Păi, cum îți spuneam de ele... adică de maică-sa și de bunică-sa, casa

vraște... și ele la hramuri. Și când se întorceau, vai de zilele lui taică-său. Cum îți-am spus: nu fă aia că-i păcat, nu te atinge de aia că-i spurcat, nu bea că o să te chinui pe lumea ailaltă; și toarnă-i cruci și mătâni și tot cu frica de necuratul în sin. Până într-o zi i s-a pus lehamite omului pe inimă și și-a luat lumea în cap. Și-a băut mințile o noapte întreagă la unul nea Sterică, de ținea crismă în capul satului și dimineața dus a fost de nu l-a mai văzut nimeni niciodată și nici de nume nu i s-a mai auzit. Eu nu eram pe atunci, da' spune mama. Sfintuța s-a născut o lună mai târziu, după ce a plecat taică-său. Mama zice că era o uscăciune în anul acela — că nu s-a făcut bob de grâu, nici măcar o lecuță să o ai de nutreț și mureau vitele pe capete și se îmbolnăveau oamenii că le cădea greu de atita carne. Și se zvonea și de război sau chiar era, nu mai știu, ca-ți spun, eu nu eram pe atunci. La ei în casa, la Sfintuța, nu mai aveau nici după ce bea apă, că de, omul le plecase, ele tot de ce-ți spusei se țineau, așa că cine era să le muncească? Și se mai abătuse și seceta peste sat. Ele ziceau că oamenii-s vinovați că-i satul lovit de blestem, că-s oamenii păcătoși. Și umblau toată ziua s-aducă moaștele unei sînte care dezleagă ploile. Acuma să vezi, știu și eu de la bunica, de o sîntă care ține baierile ploii și numai cînd îi faci paparude și caloian le desface.

— Lasă prostiile! Spune mai departe. — îl grăbi Trică.

— Nu ride că asta așa-i! Dacă mi-a spus bunica! Da' în anul acela pe semne că n-a vrut sîntă: n-a plouat nici de leac pînă la sîntul Ilie. Așa că mama Sfintuței a făcut legămînt cînd a botezat-o că dacă s-o desface cerul își dă fata la mănăstire, să-i erte dumnezeu de păcate și ei și mai cu seamă lui bărbatu său, pe unde o fi. Și-a dat dumnezeu că după sîntul Ilie a plouat și maică-sa a zis că asta-i semn din cer, că-i bine primit copilul. Acuma, tot bunica zice — da' tu să nu umpli satul, că aude Sfintuța și-i păcat să i strici inima — că aia nici n-a fost ploaie, doar așa o stropitură, cit să răcorească pămîntul și atît. Nici pe o masea n-ajungea, dar mi-te pe dita-i cîmpul. Roade nu s-au făcut, că după aia pînă-n toamnă n-a mai plouat de fel. Dar ele, maică-sa și bunică-sa, cum îți-am spus, nu și

nu, că a fost semn de sus pentru fețiță, că-i legămînt și că numai așa or să scape copilul care-i plin de păcatele lui taică-său.

— De cînd sint n-am auzit așa ceva! se îngrozii Trică aproape nevîndu-i să creadă.

— Ei, uite, acuma ai auzit, că îți-am spus eu! De cînd era de-o șchioapă au plimbat-o tot pe la biserici și tot prin posturi și mătâni o țin de atunci. Odată, cînd eram într-antîia, să vezi ce s-a întimplat. În postul mare, a adus Fane — îl știi pe Fane? ăla din banca a doua de lingă geam... Cum îți spusei, a adus Fane la școală niște copănașe de găină fripte. Ai lui Fane nu țin post. I-am dat și Sfintuței să mănince, că pe vremea aceea nu prea ne dumiriseam ce și cum e cu ea, dar de dragă ne era dragă. Ca s-o facem să guste i-am spus că e carne cu moliftă și nu mai e de dulce. Aiurea! Că moliftă se face la altceva! Și ea a crezut și a mîncat. Ce a pățit, vai de zilele ei. Au dus-o la popă să-i citească pentru spurcăciune și trei zile numai în genunchi a stat, cică să se canonească. Vezi doamna că s-a lipit păcatul de ea. Auzi mă... trei zile pentru un copănaș! Păi să fi fost eu îmi luam cîmpii, fugeam de-acasă. Dacă am văzut așa, am lăsat-o într-ale ei. Acuma scapă, săraca — oltase Alecu. Fie vorba între noi, nici de scăparea asta n-aș sări în sus de bucurie.

— Cum adică scapă? — întrebase Trică încă buimăcit de tot ce auzise.

— Păi nu-ți spusei? O duce la mănăstire anul ăsta, după ce mintuie școala. A vorbit acolo cu o maică și o s-o ia în ascultare înainte să implinească cinsprezece ani.

— Și voi ce spuneți?

— Ce să spunem? Păcat de ea, că-i bună la învățătură, asta spunem. Da' cine știe?! Poate acolo s-o alege ceva de capul ei, că aici dacă stă, alea o scoț nebună cu toate scornelile lor.

Că vorbele lui Alecu nu erau vorbe în vînt, Trică își dădu seama chiar în zilele următoare. Ii ceruse lui taică-său să-i trimită niște cărți de pe șantier, că visele lui cu șantierul acela tot mai ieșeau citeodată din tainița aceea unde se dăduseră pentru o vreme la fund. Primise un teanc întreg cu cărți de-a valma așa cum i le trimisese taică-său, care, pe semne, n-avusesse vreme să i le aleagă cu prea multă grijă: broșuri despre hidrocentrale, povești, cărți despre electri-

cite, cu desene încurcate și greu de deslușit, vreo câteva cărți de școală și cărți de aventuri. De tare ce se bucurase, Trică le lua pe rînd în ghiozdan și-și mai furișea ochii pe ele și în timpul lecțiilor. Era una, mai cu seamă care-i plăcea grozav: o carte în care era vorba despre niște călătorii fantastice pe o planetă necunoscută, cu o rachetă care străbătea spațiul intersideral — (cit mai căutase și cuvîntul ăsta în dicționar că și aia de la editură parcă nu știau că-i carte pentru copii, zău așa!) mai iute decît cel mai iute gînd.

Luase cartea la școală, și-n recreație i-o arătase Sfintuței, care acum parcă se mai îmblinzise o leacă și vorbea cu el mult. Sfintuța o sucise și o răsucise, privind coperta cu multă curiozitate.

— Ce scrie? întrebuse ea cu o oarecare sîială.

— Despre niște călătorii. E foarte frumoasă, vrei s-o citești?

— Nu, nu vreau, — se apăruse ea, — dar cartea n-o lăsa din mînă.

— Ia-o, stăruise Trică, mai am și altele, dacă vrei. Hai ia-o! o încurajase el, vîzînd-o că șovăie.

— Bine.

Fata se lăsase învinsă de curiozitate și băgase cartea în tăcuță.

— — — — —

Acstea sint fragmentele pe care le-am publicat din povestirea „Sfintuța”.

Povestirea în întregime o veți afla într-un volum care va apare în „Editura tineretului”.

Lumina zilei

In parcul mic, lumina doarme
In iarba verde și pe flori,
Pe banca galbenă și veche
Pe care-am stat de-atîtea ori,

In părul unei mici copile
Ce-acasă a plecat rîzînd,
In pumnii calzi ai înserării
Care coboară-ncet și blînd...

M-aplec să fur din iarba verde
Lumina și s-o duc de-aici —
Dar n-o gădesc. Ea, fără veste,
S-a prefăcut în licurici.

ILEANA DRAGOȘ

Un meșter vestit

Am colindat o vreme prin satele bucovinene. Am zăbovit la vorba cu păstorii, cu tăietorii de lemne... Ceea ce m-a atras spre ei a fost — în afara minunatei lor simplități, a caracterelor dint-o bucată — inclinația către poezie, către cîntec. Frumusețea locurilor lor, tovarășia nemijlocită cu natura, se cer cîntate... Și oamenii de pe aci au cîntat din cele mai vechi timpuri. Cîntă cu glasul, din frunză, sau dintr-un fel de instrument ca o țevă de lemn, lung cit un braț de om și gros cit două degete care se numește țilincă. Din țilincă se cîntă suflînd pieziș, cu buzele fuguite pe unul din capete și astupînd cu degetul arătător cealaltă deschidere a țevii. Din țilincă s-au născut multe instrumente muzicale populare. În peretele țevii s-au tăiat șase găuri și a apărut fluierul mare, sau cavatul, din care melodia ieșea mai bogată

dar înceată și îndurerată. Cînd s-a mai scurtat țevă, melodia a izbucnit mai veselă, mai vioaie, iar noul instrument a căpătat numele de fluieraș...

La început, fiecare își construia singur instrumentul preferat. Cu timpul, cei mai pricepuți au început să construiască și pentru alții: astfel, unii din acești meșteșugari au ajuns să aibă o faimă ce se întindea departe peste nouă sate.

Am întîlnit și eu un asemenea meșteșugar; îl cheamă Mihai Lăcătușu și locuiește în Capu Satului, comună din vecinătatea orașului Cîmpulung Moldovenesc. E un om scund, cu ochi iscoditori. Cînd începe să-ți vorbească despre tocmitul (construitul) de fluieraș, țilinci sau buciume, devine plin de neastîmpăr, umblă de colo pînă acolo și gesticulează, încercînd să-ți descrie munca lui. Mihai Lăcătușu e stăpînit încă din tinerețe de

pasiunea făuririi de instrumente populare. Vestea de meșter neîntrecut i s-dus pînă departe. Este și inovator. Încredințat că poate face să cînte în preună țilincă, buciumul și fluieraș fără nepotriviri de ton. Zi de zi, fără răgaz, badea Lăcătușu lucrează pentru a-și dovedi aceste presupuneri.

Încercările lui sint apreciate de către Institutul de Folclor din București. De altfel, Mihai Lăcătușu e cunoscut și în lumea artiștilor interpreți. În 1953 a luat premiul I pe țară pentru mîiestria cu care a cîntat din țilincă.

„După ce le vorbește vizitatorilor despre munca lui, badea Lăcătușu încheie întotdeauna cu această frază:

— Să știți că în trecut au existat mulți ca mine și mai pricepuți, dar s-au pierdut, neluau în seamă de cîrmuirile cele vechi. De aceea, mulțumesc zilelor de azi, cînd conducerea țării și învățații cei mari ne iau în seamă și ne cinstesc pe noi, cei care făurim instrumente de cîntat.

LUCIAN BALTAH

Alaltăieri, calendarul arăta că se împlinesc douăzeci de ani de la stingerea credinciosului fiu al poporului nostru, Alexandru Sahia. Am luat din raftul bibliotecii una dintre cărțile ce cuprind culegeri din scrierile sale și, pentru nu știu a câta oară, i-am căutat cu sfîntenie cuvîntul. L-am regăsit, plin de înțelepciune, așa cum a fost așternut pe hirtie de mîna nervoasă a netemătorului scriitor comunist, mort de tuberculoză la 29 de ani. Încet, cu pași neuziți, oamenii din filele lui Sahia m-au înconjurat cu figurile lor frămîntate de tristețe și gînduri, cu ochii încercănați albastru, cu poveștile vieții lor chinuite. Iată-l pe Serdici, ostașul cu termen redus, care moare de ofiță în cazarma unde soldații dormeau cîte doisprezece în patru paturi, visînd să se îmbolnăvească și să ajungă la infirmerie, unde, de bine de rău, ar fi putut dormi fiecare într-un pat. Într-un pat cu cearceaf! Tu, Serdici, săracule Serdici, și-ai ajuns visul; ai intrat la infirmerie... Păcat însă că n-ai mai ieșit de acolo decît într-un sicriu purtat pe umeri de către camarazii care, puțin mai tîrziu, aveau să se înfioare descoperind că, înainte de a te vîri în cutia funerară, plutonierul de la magazia cu efecte te despuicase...

Iată-l pe Bozan, conducătorul podului rulant din „Uzina vie”. Ce faci, Bozane, te mai doare piciorul? Dar castroanele mari, de tablă, făcute așa pentru a înșela foamea copiilor tăi, ai apucat să le vezi vreodată pline? Nu... Patronii uzinei pe care o iubeași atît, bucurîndu-te ca un copil de fiecare locomotivă isprăvită, te-au ucis, Bozane, suflat al uzinei vii. Intîi te-au slăbit prin foame, apoi și-au furat piciorul prin plumbul lor topit și-n cele din urmă jandarmii lor și-au trimis un glonț în timpia.

...Oamenii lui Sahia, frații lui Sahia — mi se perindă mai departe și triști pe dinaintea ochilor. Umbrele lor sînt degete uriașe, de ju-

An om minunat ALEXANDRU SAHIA

decător neînduplecați, întinse acuzator către orînduirea de ieri. Mesajul lui Sahia, scriitor comunist, e limpede, cu un înțeles unic, de nerăstălmăcit: orînduirea burghezo-moșierească e singura vinovată de strivirea vieții lui Serdici, a lui Bozan, a lui Abramovici (din nouvela „Execuția din primăvară”) și a altor altora. Dar mesajul lui Sahia nu reiese doar din înfățișarea acestor întîmplări triste. Acest mesaj, acest adevăr, prin care el a chemat la luptă clasa muncitoare, e transmis cititorului cu o mare putere de

convingere de către înșeși personaje prin care Sahia i-a zugrăvit pe muncitorii înaintați. E vorba de acei muncitori care aveau hotărîre de luptă împotriva stăpînilor de ieri. Tovarășul Filip din „Uzina vie”, hamalul Simion din „Revoluția în port” sînt chipuri de muncitori comunisti, care înțeleg de unde vine raul, știu cum trebuie să-l curme și luptă pentru aceasta. Un asemenea om luminat e însuși Alexandru Sahia. Ziarist și scriitor excepțional de talentat, posesor al unei vaste culturi clădită solid pe temeliea cunoașterii învățăturii marxiste, Alexandru Sahia mărturisește în revista „Facta” din 17 octombrie 1935: „Scrișul meu e o contribuție la eforturile de eliberare a maselor muncitorești. Idealul lor este și idealul meu”.

Viața puțină nu i-a permis să scrie decît o operă restrînsă ca număr de pagini, dar aproape nimic din ceea ce frămînta poporul nostru în vremea aceea n-a rămas în afara lor. Lupta împotriva fascismului și a războiului, prietenia față de Uniunea Sovietică, acțiunile de organizare ale proletariatului, iată izvoarele operei sale.

Scrise cu un realism emoționant, bogate în idei și populate de personaje vii, de neuitat, nuvelele lui Sahia au adus un suflu nou în literatura romînă dintre cele două războaie, îmbogățind-o și deschizîndu-i orizonturi noi. Citindu-le, nu poți să nu exclami: „Cîte opere uriașe nu ar mai fi dat Sahia dacă boala și mizeria nu l-ar fi răpus atît de tînăr!” Dar, mai însemnat decît ceea ce dai, e ce anume dai și cum dai. Și Sahia a dat totul fără șovăială: talentul, puterea de muncă, viața. Totul — pentru fericirea poporului. Se cuvine dar ca astăzi, cînd se împlinesc douăzeci de ani și două zile de la moartea lui, să-i șoptim încă o dată numele, cu prețuire, cu admirație, cu sfîntenie: Alexandru Sahia.

AL. OVIDIU ZOTTA

Insemnări

● Anul acesta vom putea vedea pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale” piesa lui V. A. Alexandru „Ovidiu”, care povestește despre viața poetului exilat la Tomis (Constanța).

● La Rongoon în Birmania a rulat timp de o săptămîină, începînd din 2 august, documentarul închinat lui N. Grigorescu, pe care l-am admirat și noi pe ecranele noastre.

● La Dorohoi, în casa în care a lucrat marele nostru muzician G. Enescu, se va inaugura un muzeu. La Livezi, casa în care s-a născut G. Enescu, este în curs de reconstruire.

● Humulești... Locul năzbitilor și al întîmplărilor pline de haz ale autorului „Amintirilor din copilărie”. De cite ori n-am văzut cu ochii gîndului casa, curtea unde și-a petrecut copilăria Ion Creangă.

Iată însă că în curînd vom putea vedea casa unde s-a născut marele povestitor, căci acolo se restaurează totul așa cum a fost în

vremea copilăriei lui. De asemenea, se reamenajează bojdeuca de la Iași.

● Sînt în curs de organizare muzee închinăte lui M. Eminescu la Ipotești, lui Al. Vlăduță la Dragoslaveni, lui Simeon Florea Marian la Succava și încă altele.

● În sala Dalles, din București, la Expoziția Anuală de Grafică, puteți vedea o seamă de desene în tuș, ilustrații la basmele lui Ion Creangă. Autorul lor este A. Alexe.

● Studioul de distribuție își propune să-i ajute și pe elevii în anul școlar care urmează — cu cîteva filme. Iată care sînt:

„Rășcoala de la Bobîlna”, „O excursie școlară”. Mai reținem că studioul de distribuție își propune să realizeze „Monografia vieții și operei scriitorului Barbu Delavrancea”.

De asemenea, o prezentare în culori a picturii lui Grigorescu o prezentare în culori a vieții și operei lui Ovidiu. Am dat numai cîteva titluri. În plan, mai sînt și altele.

ARCAȘUL NEGRU

POVESTIRE DE A. WEISS — DESENE DE Z. IULIAN

Rezumatul capitolului precedent

Kardoș a trimis un spion în tabăra iobagilor. Acesta reuși să se strecoare în tabără și află că țărani se pregătesc să atace castelul. El mai descoperi un lucru important: anume că Arcașul Negru nu este altul decît grădinarul palatului. Spionul fuși către castel să spună toate acestea.

Expresul străbate în goană nesfârșitele câmpii colhoznice. Așa dar, am pornit spre casă... Cu puține clipe înainte, priveam cu ochii aburiți siluetele clădirilor înalte ale Moscovei, topite în zarea albastră. Tăcem. Tictacul monoton al roților ronțăie liniștea vagonului iar samovarul sifire prietenos în colțul lui. Ce greu se leagă vorbele... Numai năframa albă, neștiută a gândului flutură de rămas bun. La revedere, oraș drag! La revedere, sărbătoare a tinereții!

Fiecare zi trăită aici capătă chip și viață în amintire, înălțându-se toate într-un basm de lumină. Cărnetul de pe genunchi e alb încă. Rotativa așteaptă poate proptită leneș pe labele-i gigantice de oțel, să înghită suluri de hirtie. Dar sînt pe lume fapte și simțăminte cărora e atât de greu să le dai glas... Ce anume să alegi din noianul de gânduri, de emoții, de amintiri scumpe? N-am decît să ias totul în seama condeiului, gazetar mai conștiincios decît mine. El va izbucni să vă dezvăluie poate o frîntură din attea și atîtea frumuseți.

STRĂZILE MOSCOVEI

Ele ne-au întîmpinat mai întîi și ne-au vorbit despre tinerețe, despre pace. De fapt, ele nu mai erau niște simple străzi, bulevarde sau piețe. Erau flori și zîmbete vii, cununi multicolore de lumini și vis. Și toate degajau o atmosferă de căldă și nemărginită ospitalitate. Pretutindeni unduiau mătăsoase, în adierea vîntului, drapelele tuturor țărilor de pe glob. Pe frontoanele clădirilor citeai cuvinte de bun sosit în toate limbile. Pe una din marile artere ale Moscovei, din loc în loc, 16 portrete înalte ale unor fete înfățișînd cele 16 Republici ale Uniunii Sovietice, și întîmpinau pe oaspeți cu tradiționala pîine și sare. Cînd se lăsa amurgul, capitala se transforma într-un uriaș curcubeu de neon. Într-un joc minunat, sori și constelații, salbe multicolore și flori se aprindeau și se stingeau încetîndu-ți privirile. Porumbei, simbol al păcii și speranțelor, își fluturau — printr-un dis-

mai buni dansatori din Uniunea Sovietica își arătau măiestria. Se prezentau printre altele fragmente din baletul „Gaienei” de Haciaturian și din „Lacul lebedelor”.

Seara era albastră, clară, și în lumina zecilor de reflectoare mișcările pline de grație ale balerinilor păreau mișcările unor fluturi albi, pe care așteptai din clipă în clipă să-i vezi topindu-se în văzduh. Ropote de aplauze, pornite din inimă, răsplăteau fiecare tablou, fiecare piruetă plină de ăscușință...

Astfel de seri vrăjite au fost multe la Festival. Aș putea să vă vorbesc despre neuitatul bal de la Kremlin. Sau despre „Sărbătoarea tinerelor fete”. Ori despre dansurile celor din Africa Neagră, ori despre spectacolul de gală al delegației R.P.R., spectacol care, spre mîndria noastră, trebuie să spunem că a fost foarte izbutit și a avut mult succes. Au fost, în sfîrșit, multe asemenea seri, fiecare cu farmecul și frumusețea ei. Dintre toate însă una se desprinde solemnă și adînc emoționantă, săpată cu litere de foc în inima fiecăruia...

EI NU VOR ÎNGĂDUI!

A fost seara în care mîile de tineri de toate rasele și naționalitățile, strînși în Piața Manejului, și-au amintit de suferință și au spus „Nu!” suferinței. A fost seara de 6 august, cînd se împlineau 12 ani de la distrugerea Hiroșimei, 12 ani de la groaznicul măcel atomic. Mîile de tineri din toate colțurile pămîntului ascultau tulburați cuvintele unei tinere japoneze, supraviețuitoare a măcelului, care povestea clipele tragice de atunci. Fiecare vedea cu închipuirea trupurile sfîrșicate și în văzduhul tăcut fluturau parcă versurile lui Nazim Hikmet:

La revedere, Festival!

„...Eu am zece ani și-acuma, Mort, copilul nu mai crește”.

Un „Nu!” răsplat, gigantic, a inundat ca un tunet piața. Era voința tinerețului, voința lumii care glăsuia. Voința oamenilor simpli și mulți care vor să trăiască, să construiască, să fie fericiți, și care nu vor mai îngădui vînzătorilor de moarte să-și facă de cap.

Fiecare înțelegea că, odată întorși acasă la ei, tinerii aceștia vor lupta din răsputeri pentru ca porumbelul, pasărea albă a păcii, să nu mai cadă înșingurată...

Minunate zile și nopți ale Festivalului... Cine dintre cei ce le-au trăit le va uita oare? Nimeni. Ele au fost ca o ploaie de lumină și căldură pentru inimile tinere. O sărbătoare nesfârșită a prieteniei și viselor dragi, de la care tinerii au plecat mai uniți, mai încrezători în viață și în forțele lor, avînd adînc întipărită în inimă imaginea fetelor și băieților sovietici care i-au întîmpinat cu atîta bucurie.

La revedere, și peste doi ani să ne revedem și mai tineri, drag Festival!

VASILE MANUCEANU

pozitiv ingenios — aripile de lumină. Giuvaler imens, Moscova ne dăruia seară de seară scînteierile-i neuitate. Și sub aceste scînteieri, piețele și bulevardele furnicau de lume și răsunau de cîntece.

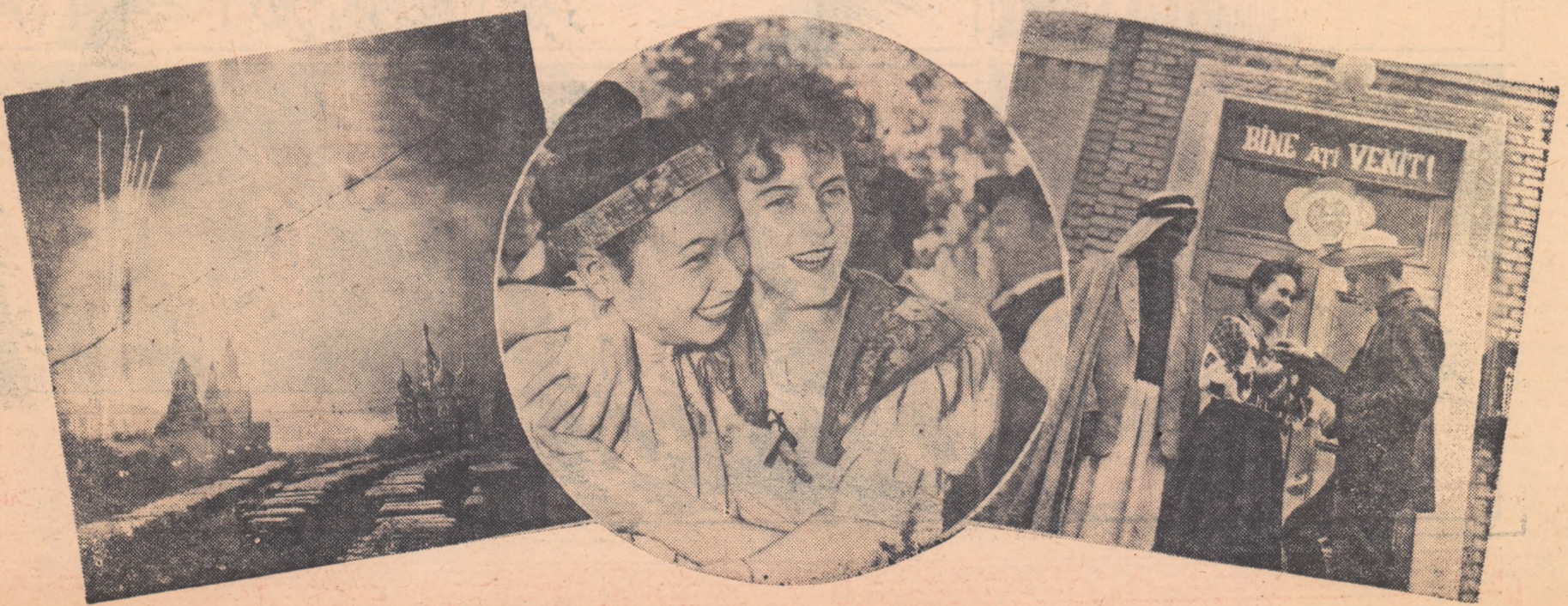
CHIPURI ȘI CÎNTECE

Cele mai dragi cîntece ale lumii au răsunat acolo, cîntece despre prietenie și pace. Iar cuvintele acestea două au fost de mii de ori pe buzele tuturor. Le rosteau cu aceeași pasiune albi, negri și galbeni, le rosteau nu numai prin grai, dar și cu ochii, cu inima, cu toată ființa lor. Chipurile acestea albe, negre, galbene, le-am văzut de atîtea ori laolaltă pe străzile Moscovei, grupuri, grupuri, discutînd, împărtășindu-și năzuințele, schimbînd adrese și autografe, dansînd ori învățînd un cîntec nou. Și peste tot, tinerele gazde, fete și băieți sovietici, erau nelipsiți din jurul oaspeților, înconjurîndu-i cu zîmbet și căldură. S-au încheșat acolo mii de prietenii, prietenii mai tari decît timpul și depărtările. Ca să scrii despre toate ar trebui volume întregi. Aș vrea să vă povestesc măcar despre prietenii mei cei noi. Dar pe care să vi-l descriu? Pe inginerul sovietic Malțev, pe studentul chinez Lin En-po, pe fotbalistul negru Ali, pe textilista Erna Krausse din Germania? Sînt atît de mulți... Dar iată, mi-am amintit de cineva ale cărui nume și adresă vi le voi împărtăși și vouă. Cineva care a auzit multe despre voi, pionierii din România, și vrea să vă cunoască și mai bine, să se împrietenească cu voi. E vorba de balerina sovietică Irina Meșceanova. N-are decît 17 ani și primele taine ale baletului le-a deprins, firește, la Palatul pionierilor. Am cunoscut-o nu la un spectacol de balet, cum v-ați închipuit, ci... la Expoziția Agricolă Unională. Admira cu bucurie și interes 12 purcei albi mici și rotunzi ca niște măr-

gele. Am crezut întîi că e zootehniciană, dar cum v-am spus, am aflat cu surprindere că animalele sînt numai cea de-a doua pasiune a ei. Îndeplinesc aici dorința Irinei (care așteaptă cu nerăbdare să-i scrieți), dîndu-vă adresa ei: Межанова Ирина, зачородный пр. д. 45/13 ком. 96 — Ленинград. Da, nu vă mirați; Leningrad. Fiindcă Irina venise la Moscova cu Teatrul de Operă și Balet din Leningrad, pentru a participa, în cadrul Festivalului, la seara baletului sovietic. Și fiindcă a venit vorba, să vă spun cîteva cuvinte și despre această neuitată seară a măștrilor dansului.

IN LUMINA REFLECTOARELOR

S-a desfășurat pe Stadionul Dinamo. În fața miilor de spectatori, pe un podium lucios și uriaș, montat pe gazon, cei

O întâmplare din cartierul Grant

In seara aceea in cartierul Grant era o animatie neobisnuita. Porțile se deschideau mai des, vorbele se schimbau repede, iar oamenii mișunau în sus și în jos, în grupuri formate spontan după relații de vecinătate și prietenie.

Pe poarta sudorului celerist Ivănescu Tudor (Gălățeanu) au intrat lăcătușul Petre Rădulescu și zugravul Safta Constantin.

— Tudore, hai cu noi! I alungăm pe nemți. A sosit momentul.

Ivănescu s-a hotărât repede. Și la fel ca el și alți locuitori ai cartierului Grant.

Astfel, în scurtă vreme, muncitorii înarmați se îndreptau spre barăcile de pe Șoseaua Cringăși în apropierea Băncii „Albina”. Acolo era cantonată o unitate militară nemțească. Musafirii aștia nepotțiți invenisăcră multă vreme zilele locuitorilor din cartierul Grant. Umilința, feroarea exercitată de aceștia nu erau ușor de uitat.

Prin ferestrele deschise, peste garduri, prin grupurile din ce în ce mai numeroase, peste întregul cartier, cuvintele: „I alungăm pe nemți” se răspindeau cu iuțea și tăria de lozincă.

A SOSIT MOMENTUL...

Sudorul Jan Lungu aducea cuvintul partidului; „Trebuie acționat!” Și cuvintul partidului a fost însușit minunat de repede de locuitorii din Grant.

Intr-adevăr sosise momentul.

Cartierul Băneasa era amenințat, bombardat cu tunurile. Unitățile nemțești grupate și furioase pînă la nebunie de întorsătura neașteptată pentru ei, deschisera foc împotriva populației.

Răpăitul mitralierelor, asurzitorul vuiet al bombardierelor și exploziile „razante-

lor” răsuna cumplit de acolo de la Băneasa pînă departe deasupra Grantului, unde se transformaseră în singeroase semnale de luptă

în scurt timp barăcile de pe șoseaua Cringăși au fost luate cu asalt.

Soldatii fascisti surprinși de invălmășeală cuprinși de spaimă, acționau sub imperiul aceluiași gînd: să scape de puhoiul izvorit de pe străzile Grantului, puhoi ce înfăptuia amenințarea mută citită zi de zi în ochii cu priviri piezișe, tot timpul ocupației fasciste.

Parte din fasciști zviriră armele bălăbăindu-se aiurii cu miinile în sus: alții și-au mistuit semeția scăpărînd din potcoavele bocancilor pe șoseaua Cringăși și de aici peste cimpul lui Calimache, spre malul Dimbovitei iar cei rămași, cu degetele înțeleștate pe trăgător împrăștiu gloanțe tipînd în neștire.

Pornite la întâmplare, gloanțele izbeau în garduri, în zidurile caselor, în lereștre...

Năvala muncitorilor însă a sfărîmat repede porțile, a desfăcut ușile bărăcilor și a curmat răpăitul automatelor.

În barăcile de pe Cringăși în fața mulțimii „eroii” Blitz-Kreg-ului și-au veștejit vitejia îngroșînd rîndurile prizonierilor. Dar peste cimp, spre comuna Roșu reveniți din prima spaimă, fugarii au deschis foc împotriva urmăritorilor. În același timp la Malaxa fasciștii erau zvirliți din cantonamentele unde pînă atunci se smîșiseră mai bine ca la ei acasă. La Băneasa și Otopeni, suierăturile spintecau văzduhul, exploziile seur-

mau pămîntul, iar nemții încercuți, încercau să-și taie drum spre inima Capitalei. Sub pasarela de la Halta Griviței un tren cu armament și soldați fasciști a fost capturat fără vărsare de sînge de către celeristi.

Sub scurte fulgerări de armă și pocnițul grenadelor cimpul dintre Ciurel și comuna Roșu a fost curățit de fugarii fasciști care sub paza muncitorilor înarmați erau trimiși spre improvisatul lagăr de prizonieri hitleriști în București.

Soarele dimineții lui 24 AUGUST a găsit pe locul luptei numai cîteva semne ale cumplitei urmăririi din timpul nopții. Nemții din cartierul Grant au fost izgoniți O parte dintre ei luați prizonieri Luptele au continuat însă crîncene la Băneasa și Otopeni. Aici, alături de trupele regulate muncitorii veniți din toate cartierele Bucureștiului au adus contribuția lor la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist.

M. CALIN

PRIVELIȘTI NOI ÎN PATRIA NOASTRĂ

În zorii zilei de 9 august, a prins viață un nou uriaș care dă lumină: Termocentrala de la Livezi, care se află la numai cîteva kilometri de orașul Craiova. Muncitorii au aprins focul la cazanul cu aburi, prima turbină de 3.200 Kw. s-a urnit greoaie, iar spiridușii curenților au pornit în goană pe cabluri. Un amănunt interesant; cablurile de la Livezi au pus în mișcare întregul ansamblu al unei fabrici de zahăr care e de asemenea nouă și care face ultimele probe înaintea intrării în producție.

*

Zi de zi fabricile noastre produc mii de metri de pînzeturi și stofe pentru nevoile

oamenilor muncii. Voi înșivă, de cîte ori nu vă opriți în fața vitrinelor bogate, cu jesături multicolore? Și zi de zi posibilitățile industriei noastre textile sporesc. Astfel, de curînd a intrat parțial în funcțiune fabrica „Gheorghe Dosza, de lângă Sfîntul Gheorghe, una din cele mai moderne filaturi din țară. Fabrica e înzestrată cu mașini de înaltă tehnicitate, fabricate în U.R.S.S. și în R. D. Germană, cu benzi transportoare, instalații pentru absorbirea prafului și scamelor, etc. Toate acestea vor creea muncitorilor de la noua filatură cele mai bune condiții de lucru.

Statul Democrat popular are o deosebită grijă ca eroicii mineri, care dau patriei mii de tone de combustibil prețios, să aibă condiții de viață cît mai bune. Pe harta țării au apărut adevărate orașe miniere noi ca Uricani, Filipești de Pădure, etc. Filipeștii de Pădure, a căror construcție a început în 1950, cuprind astăzi 116 apartamente în blocuri, 117 locuințe individuale, o școală profesională, magazine, creșă etc. În alt orașel minier, Lonea, s-au dat pînă acum în folosință 24 de blocuri cu 508 apartamente, o cantină cu 600 locuri, un cinematograf, un dispensar etc.

Minerii fruntași Gheorghe Neagu, Iuliu Somoghi și Ion Filo, de la mina Petrila, sînt bucuroși de rezultatele obținute după o zi de muncă. Gheorghe Neagu (stînga) a reușit să dea peste plan în luna iulie 300 de tone de cărbune.

Ancheta săptămîinii...

PREOCUPARI...

In ancheta din săptămîina aceasta ne-am propus să vă prezentăm cîteva din preocupările pionierilor din comuna Cricău. Să începem deci cu...

PINTEA ION

L-am întîlnit pe miriștea din marginea satului încercînd, împreună cu tatăl său, un car cu griu. Ion aranja snopii în car, iar tatăl său i-l dădea cu furca de jos. Cînd terminară de încărcat carul, legară amîndoi suluș carea ținea snopii.

— Vezi cum mîi boii, Ioane, îi spuse tatăl său la plecarea. Să nu cumva să se răstoarne carul.

— Nici o grijă, tată...

În drum spre arie am aflat de la Ion că nu-i pentru prima dată cînd se duce el cu un car așa de încărcat, că îi place foarte mult să le ajute părinților în toate muncile.

La o răscruce de drumuri ne-am omenit în fața noastră cu...

IAȘCA IONEL

Se ducea cu mîncare pe cîmp. Și el e foarte preocupat acum. Ii ajută tatălui său la desmiriștit. În două zile trebuie să termine cu aratul — după cum spune el. N-a vrut să zăbovească cu noi. Ii era teamă ca nu cumva să i se răcească mîncarea.

Ajuns în sat, o întîlnesc pe...

MICLEA ELENA

Am rugat-o să stea numai două minute și să-mi spună cu ce se ocupă în această oră.

— O!, am multe pe cap. Sînt singură acasă și trebuie să am grijă de

toate. Să hrănesc păsările, porcii, mai am încă de curățat și la hambare. Tata și mama sînt la batoză și acum, acum trebuie să pice cu sacii cu griu și curățenia încă nu-i gata.

— Bine, Elena, nu te mai rețin. N-aș vrea să nu-ți termini treaba din cauza mea.

Luîndu-mi rămas bun am plecat mai departe. La Căminul cultural am dat peste...

RUSAN IONEL și PACURARU AURELIA

Amîndoi alegeau niște cărți pentru o bibliotecă volantă pe care voiau s-o ducă la arie. După cum spun ei, în fiecare zi doi pionieri din detașament vor fi la arie și vor avea grijă de bibliotecă. La amiază, cînd oamenii se odihnesc, ei le citesc din cărți. Așa timpul trece mai plăcut...

Eu zic să ne oprim aici. Fiecare dintre voi a putut să-și dea seama care sînt preocupările pionierilor din Cricău. Un singur lucru vreau să vă mai spun. Să nu cumva să credeți că pionierii de aici nu fac și excursii, că ei nu se joacă, ba da, au o activitate foarte frumoasă, în cele două zile de tabără pe săptămîină.

ROMEO RADU

ACOLO UNDE STĂPINESC CAPITALIȘTI

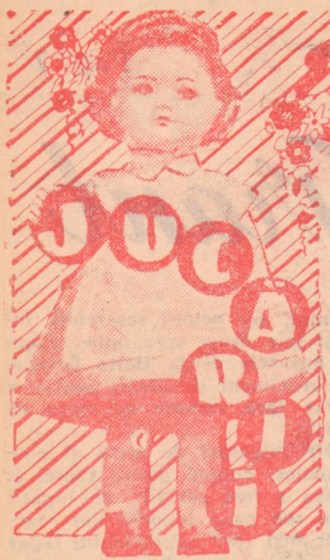
Marele vrăjitor în luptă cu...copiii!

Ați auzit, desigur, despre vestita organizație teroristă din S.U.A. Ku Klux Klan. Faptele ei vă sînt de asemenea cunoscute: negrii schingiuiți cu săbăticie, bătuți, arși de viu... Membrii acestei asociații, în majoritate bogătași „bolnavi de plictiseală” și-au găsit de curînd o nouă distracție: persecutarea copiilor negri. La 8 august, în statul Carolina de Nord, s-au strîns 300 de indivizi îmbrăcați cu glugi negre, semnul distinctiv al Ku Klux Klanului. Șeful lor, „Marele Vrăjitor”, care n-a fost indentificat, dar care, desigur e o persoană „suspusă”, a rostit un discurs mirșav în care arăta că Ku Klux Klanul nu va îngădui niciodată lichidarea discriminării rasiale în școli și că va împiedica admiterea copiilor negri în școlile pentru albi. Cuvîntarea a fost primită de bandiții mascați cu urlete de bucurie.

Ku Klux Klanul a pornit război împotriva unor copii flămînzi, slabi și dezbrăcați. Poate pentru vitejia lor, guvernul va acorda bandiților vreo decorație, cine știe...

La întreprinderile FIAT, cea mai mare fabrică de automobile din Italia, au fost concediați 3.000 muncitorii. În fața prefecturii orașului, o coloană de muncitori demonstrează împotriva acestei măsuri, care aruncă alți oameni în mizeria șomajului.

Expoziția R.D.G.

În seara asta m-am strecurat în lumea jucăriilor. Și voi știți bine, lumea asta prinde viață noaptea, după ce voi, dragi prieteni, v-ați culcat. Așa se face că din raftul cel mare, unde se află frumos orînduite, păpuși de toate mărimile, îmbrăcate cu rochii vaporozăse, albastre și galbene, cu părul pieptănat în codițe sau cu zuluți neastîmpărați, se desprind cîteva.

A, nu, nu putem să le urmărîm pe toate. Să

ne luăm după Gretchen, păpușa cu două cozi bălate și ochi de peruze, peste care se aștern din clipă în clipă periulele genelor.

Ah, Gretchen, ce neastîmpărată mai ești! Alergi pînă la vitrina din față și te urci pe trotineta cu roți moi de cauciuc... Îți place trotineta? Ce ușor alunecă! Dar, nu rămîi decît o clipă aici. Topăind veselă într-un raft unde s mai mulți cîini; albi și negri cu urechile pleoștite sau ciulite la tră la o pisică neagră.

Ha, ha! ce caraghios s-a zbrîlît pisicuța la cîinii ăștia răi. De unde de sus, te privește un tigru care nu-și de loc fioros, un elefant și o caraghioasă de maimuță. Dar tu, Gretchen, nu rămîi prea mult aici. Dintr-un colț te îmbie un cal sprintin cu o coamă mîndră, neagră și cu seaua roșie.

— Hi, hi, căluțule! — îi dai tu zor.

Și mergînd așa te întilnești pe drum cu Lenchen, o păpușă cu nasul în vînt și cu obraji roșii ca bujorul care se plimbă într-o limuzină albastră, lucioasă. O mai întilnești pe Mariana care-și duce la plimbare într-un cărucior, pe cei doi frățiori dolofani. Tutozor le faci semn cu mîna și treci mai departe pe căluțul tău.

Dar, prieteni, nu vă

supărați pe mine, nu pot sta toată noaptea să urmăresc năzbitiile acestei păpuși neastîmpărate. Știu însă că în zori ea se va așeza liniștită în colțul ei și cu ochii plecați, cu gura roșie întredeschisă, va părea cea mai cuminte creatură de pe pămînt.

Să intrăm acum, ziua, în aceeași lume a jucăriilor. Păpușile, răzuștele, ursuleții de plus stau cumînți. Nimeni nu se mișcă de la locul orînduit anume pentru fiecare.

Dar în schimb năzdrăvanii sînt acum copiii. — Mamă, hai aici! Mamă, să ne uităm acolo! se aude din toate părțile.

Și zarva nu mai conținește, fiindcă nu știi unde să te uiți mai întii: la aragazul ăsta pitic, la farfuriorele albastre cu ceșuțe la fel... la păpuși, la mingii, la biciclete.

Acum am să vă spun unde se află împărăția asta a jucăriilor. Nu-i peste mări și țări. Se află chiar în Capitală, pe Bulevardul General Magheru... Acolo s-a deschis expoziția de jucării a Republicii Democrate Germane.

Hanicii și talentații muncitori din R.D.G. fac jucării nespuse de frumoase pentru copii.

B. CARAGIALE

Alerta continuă...

Mulți dintre voi au auzit aceste cuvinte și au dorit să știe ce înseamnă, care este motivul pentru care uneori alerta continuă iar alteori sistează. Și, în afară de „alertă”, mai sînt și alți termeni care se utilizează ca un cod special, pentru lucrările anului Geofizic Internațional. Pe cîteva dintre ei îi vom explica acum.

Știți cu toții că unul dintre cele mai importante scopuri ale Anului Geofizic Internațional (A. G. I.) este acela de a descoperi legăturile intime care există între fenomenele ce se produc pe Soare — pete, protuberanțe, erupții — și fenomenele la care asistăm pe Pămînt, fie că este vorba de fenomene electromagnetice (furtuni magnetice, aurore polare sau paraiziți radionici), fie că este vorba de fenomene de climă: furtuni, ploa, vînturi. De aceea, atunci cînd pe Soare apar pete mai mari și mai importante, se dă semnalul de „Alertă”, care ar însemna „fii gata” pentru a observa cu

mai multă atenție fenomenele care se produc acolo, ca și cele ce se produc la noi pe Pămînt. Astfel, atunci cînd auziți la radio semnalul de „alertă”, înseamnă că pe Soare au apărut pete mari și active.

Dacă aceste fenomene solare capătă o extindere mare, adică se produc acolo erupții mari și violente, care au mare importanță pentru planeta noastră, atunci se dă „Interval mondial special” pentru observații. Aceasta înseamnă că toate observațiile solare executate în observații asupra Soarelui, cit mai des posibil. În unele observații Soarele este fotografiat la fiecare secundă! Nici un fenomen care s-ar produce acolo nu scapă neobservat.

În calendarul A. G. I. sînt prevăzute „Intervale mondiale” de observații, pentru meteorologie (în care timp observațiile meteorologice se fac cit mai des și cu aparate speciale), intervale pentru meteoriți, cînd se fac observații pe tot globul asupra stelarilor căzătoare, și alte intervale speciale. Acestea se numesc „Intervale Mondiale”, stabilite dinainte, spre deosebire de cele numite „Intervale Mondiale Speciale”, date, după cum am văzut, de activitatea Soarelui.

Vedeți dar că activitatea științifică a A. G. I. este astfel stabilită, încît să se obțină cit mai multe observații simultane asupra fenomenelor înregistrate.

MATEI ALECSUCU

Director al Observatorului Astronomic Popular din București

Proverbe Glume Ghicitori Șah

Milițianul: Ce cauți noaptea în ceasornicărie, cetățene?

Hojul: Am vrut numai să văd cit este ora, zău așa!

★

Kurt: Tăticule, te rog mult să-mi dai de ziua mea o tobă.

Tatăl: Bine, bine, numai să-mi făgăduiești că n-ai să te joci în timp ce lucrez.

Kurt: Nu, tăticule, să mă ioc de-a toboșarul numai cînd ai să dormi.

★
Fritz: Ce ți s-a

intîmplat că ești atît de vesel?
Max: Viu de la dentist.

★
Fritz: ?!

Max: Da, dar nu era acasă...

★
— Tinere, — îi spuse milițianul lui Karl, — farul bicicletei tale nu-i aprins. Fii bun, coboară și du-ți bicicleta de ghidon.

— Am încercat și așa, tovarășe milițian, dar tot nu arde!

★
— Unde te grăbești, băiețș? — Mă duc acasă... — Și de ce trebuie să alerg? — Mama vrea să-mi tragă o bătaie.

★
— În cazul ăsta mai ai timp. — Da, dar dacă întîrzii, mi-o trage tala!

★
— Poți să-mi spui ce direcție va

arăta coada vacii dacă stă cu capul spre nord?
— Foarte simplu, va arăta sudul.
— N-ai ghicit, coada va arăta ca de obicei, pămîntul!
(După „Der Junge Pionier”)

GHICITORI TADJICE

Mîini și picioare nu are
Dar pe toți îi scutură și îi clatină;

Peste o apă trece, nă se udă,
Peste prăpăstii trece și nu cade.

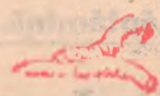

Partea de jos e pietroasă, dar nu e piatră;
Partea de sus e pietroasă, dar nu e piatră.

Patru picioare are, dar nu e vacă,
Cap de șarpe are, dar nu e șarpe.

Ce este asta? Mănîncă frunze verzi,
Își coase singur haina,
Iar cînd devine țesător,
Se leagă pe sine însuși.

PROVERBE ȘI ZICĂTORI COREENE

De-arunci orezul, poți să-l strîngi,
de-arunci o vorbă n-o mai poți lua înapoi.

— Dacă în minie lovești o piatră, te va durea doar piciorul.

Chiar și mierea dacă o iei ca medicament este amară.

PROVERBE ARABE

Puțin folos ai de la ochi, dacă mintea este orbă.
Cu roua nu umpli o sîntină.

Dacă vrei să păstrezi o taină de la dușmani, păstrează-o și de la prieteni.

Un om spuse:
— Robule, eu te-am cumpărat!
— Aceasta este treaba ta, — spuse robul.
— Dar, oare, n-ai să fugi?
— Aceasta este treaba mea, — răspunse el.

PROVERB TATAR

Să nu ai încredere în zîmbetul dușmanului.

PROVERBE JAPONeze

Într-o discuție nu învinge acela care strigă mai tare.

Un ciine flămînd nu se teme de ciomag.

PROVERBE FINLANDEZE

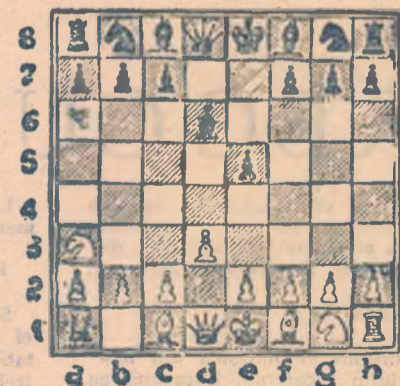
Din vorbe nu vei face pod. Pentru asta trebuie birne.

Nu e bun fierarul care se teme de scînteii.

Acel ce întrebă, nu va rătăci.

Cel mai surd e acela care nu vrea să asculte.

Meciul de șah prin telefon

Negru: ION NISTORAN
Alb: MIRCEA PRECUP

La mutarea lui Precup Mircea: d2 —d3 Nistoran Ion a răspuns prin: d7—d6.